

PCF:s 1 maj deklARATION: Finland behöver en ”lag för äldre” – delaktigheten får inte ta slut vid pensionsåldern

Pressmeddelande. Publicerad: 01.05.2026, 08:00

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Finlands ungdomslag ålägger kommuner och staten att främja ungdomars utveckling, självständighet och aktiva medborgarskap. Samtidigt garanterar den resurser för uppsökande verksamhet och för att lyssna på ungdomar. Det är ohållbart att det inte finns en motsvarande, helhetsinriktad lag som betonar välbefinnande och delaktighet för äldre.

Den nuvarande lagen om äldreomsorg fokuserar på det tekniska förverkligandet av vård samt tillgången till vårdplatser. Människan och hennes rätt till ett meningsfullt liv hamnar i skymundan.

Vi kräver att det stiftas en lag om trygghet för äldre omfattande följande element som motsvarar ungdomslagen:

1. **Lagstadgat deltagande och samråd:** Precis som i ungdomslagen måste äldre ha en verklig, lagstadgad rätt att bli hörda i allt beslutsfattande som rör dem – inte endast genom rådgivande äldreråd, utan genom direkt inflytande över sin livsmiljö.
2. **”Uppsökande äldreomsorg” som skyldighet:** Den uppsökande verksamheten i ungdomslagen räddar ungdomar från utanförskap. Vi behöver ett motsvarande system som når ut till ensamma äldre och äldre som hamnat utanför tjänsteservicen, innan funktionsförmågan bryts ned.
3. **Lika rätt till fritidsaktiviteter och gemenskap:** Ungdomslagen betonar ungdomslokaler och möjligheter till fritidsaktiviteter. Även äldre måste kunna lita på att staten och kommunerna investerar i deras sociala liv, inte bara i mediciner och sängar.

Det frivilligarbete som utförs av pensionärsföreningar i kommuner och städer måste ges det värde det förtjänar. Dessa resurser får inte gå till spillo och det vore ett stort misstag att inte utnyttja dem. Förutsättningarna för denna livsviktiga medborgarverksamhet måste stödjas ekonomiskt samt att på ett flexibelt sätt och utan kostnad tillhandahålla tillgängliga lokaler för verksamheten.

4. **Fokus på förebyggande åtgärder:** Medan ungdomslagen syftar till att förebygga utestängning, är den nuvarande äldrepolitiken reaktiv och inriktad på att släcka bränder. Lagen bör föreskriva ett stöd för förebyggande åtgärder och ett aktivt liv. Detta kommer att medföra besparingar inom den kostsamma institutionsvården och även på andra områden.
5. **Systematisk utvärdering av effekt och åtgärder:** Ungdomslagen ålägger en kontinuerlig utvärdering av kvaliteten och effekten hos åtgärder riktade till ungdomar. Vi kräver att lagen om äldre åläggs en skyldighet att utvärdera tjänster och verksamhet på annat sätt än som tekniska prestationer. Utvärderingen måste fokusera på den äldres upplevelse av att livskvaliteten förbättras och att funktionsförmågan bevaras. Tillsynen måste övergå från att enbart dokumentera vårdarbetet till att utvärdera hur väl det övergripande välbefinnandet och delaktigheten förverkligas.

Åldrande är inte ett medicinskt problem som kan skötas enbart genom hälso- och sjukvårdstjänster. Det är en fas i livet som kräver samma samhälleliga uppskattning och lagstadgat skydd som ungdomstiden. Det är dags att flytta fokus från att enbart tala om vård till att tala om rättigheter.

Tilläggsuppgifter: Fullmäktigeordförande Reijo Löytynoja, 050 5736183

och Styrelseordförande Ilkka Kantola, 050 5122173

Pensionstagarnas Centralförbund rf (PCF) är en aktiv intressebevakare för pensionärer. Förbundet är Finlands mest kända pensionärsorganisation grundad år 1962. Vi har över 60 års aktiv verksamhet bakom oss till förmån för landets pensionärer.

Ett rikt liv i gott sällskap – PCF www.ekl.fi

[Upptäck resten av företagets pressmaterial](#)